

LIETUVOS RESPUBLIKOS FINANSŲ MINISTERIJA

Ūkio ministerijai

2018-04 Nr. ((1.16E-0203)-5K-1806010)-
6K-

I 2018-03-29 Nr. (14.2-183)-3-1248

DĖL ĮSTATYMO PROJEKTO

Finansų ministerija pagal kompetenciją išnagrinėjo Ūkio ministerijos pateiktą skubos tvarka derinti Lietuvos Respublikos viešųjų pirkimų, atliekamų gynybos ir saugumo srityje, įstatymo Nr. XI-1491 pakeitimo įstatymo projektą (toliau – Įstatymo projektas).

Įstatymo projekto aiškinamojo rašto 12 punkte nurodyta, kad priėmus Įstatymo projektą pagal preliminarinius Viešųjų pirkimų tarnybos skaičiavimus Įstatymo nuostatoms įgyvendinti reikės apie 255 000 eurų. Šis Įstatymo projektas įsigalios nuo 2018 m. liepos 1 d.

Pagal Lietuvos Respublikos 2018 metų valstybės biudžetų ir savivaldybių biudžetų finansinių rodiklių patvirtinimo įstatymą Viešųjų pirkimų tarnybai patvirtinta 3 158 tūkst. eurų valstybės biudžeto asignavimų, iš jų 300 tūkst. eurų informacinės sistemos modernizavimui buvo numatyta papildomai. 2018 metais, palyginti su 2017 metais (2 780 tūkst. eurų), valstybės biudžeto asignavimų Viešųjų pirkimų tarnybai patvirtinta 378 tūkst. eurų daugiau.

Todėl pažymime, kad atsižvelgiant į valdžios sektoriaus fiskalinę drausmę reglamentuojančius teisės aktus galimybės didinti valstybės biudžeto asignavimus vėlesniais metais yra ribotos ir todėl Įstatymo projekto įgyvendinimas turėtų būti finansuojamas iš bendrųjų Viešųjų pirkimų tarnybai skiriamų valstybės biudžeto asignavimų.

Finansų viceministras

Darius Sadeckas

Grażina Sakalauskienė, tel. 239 0192, el. p. grazina.sakalauskiene@finmin.lt

FM pastabos.docx

LIETUVOS RESPUBLIKOS TEISINGUMO MINISTERIJA

Biudžetinė įstaiga, Gedimino pr. 30, LT-01104 Vilnius,
tel. (8 5) 266 2984, faks. (8 5) 262 5940, el. p. rastine@tm.lt,
atsisk. sąskaita LT267044060000269484 AB SEB bankas, banko kodas 70440.
Duomenys kaupiami ir saugomi Juridinių asmenų registre, kodas 188604955

Lietuvos Respublikos ūkio ministerijai

2018-04-24 Nr. (1,6)TF 267
Į 2018-03-29 Nr. (14.2-183)-3-1248

DĖL IŠVADOS ĮSTATYMO PROJEKTUI

Lietuvos Respublikos teisingumo ministerija, pagal kompetenciją išnagrinėjusi Lietuvos Respublikos viešųjų pirkimų, atliekamų gynybos ir saugumo srityje, įstatymo Nr. XI-1491 pakeitimo įstatymo projektą (toliau – Projektas), teikia pastabas ir pasiūlymus.

1. Projekto aiškinamajame rašte nėra pagrindžiama, dėl kokių priežasčių siūloma dėstomame Lietuvos Respublikos viešųjų pirkimų, atliekamų gynybos ir saugumo srityje, įstatymo (toliau – Įstatymas) 3 str. 1 d. 4 p. keisti sprendimą dėl pirkimų, kuriuos atliekant būtų privaloma pateikti informaciją, kurios atskleidimas prieštarautų esminiams valstybės interesams, *priimančią subjektą* (vietoj Vyriausybės siūloma perkančioji organizacija). Pažymėtina, kad tokio pobūdžio atvejais, pagal Viešųjų pirkimų įstatymo 12 str. 4 d., sprendimą priimančias subjektas – Vyriausybė, tačiau šių nuostatų nesiūloma keisti. Be to, diskutuotinas dėstomos Įstatymo 3 str. 1 d. 4 p. nuostatos, pagal kurią pati perkančioji organizacija nusistatytų kriterijus, kuriais vadovaudamasi sprendžiant, ar atliekant pirkimą būtų neišvengiamai pažeisti esminiai valstybės saugumo interesai, tinkamumas, kadangi gali būti neužtikrinamas tokių kriterijų nustatymo objektyvumas. Siūlytina tokius kriterijus įtvirtinti pačiame Projekte.

2. Siūlytina tobulinti dėstomas Įstatymo 1 str. 5 d. nuostatas, pagal kurias, „atliekant <...> pirkimus, laikomasi Sutarties dėl Europos Sąjungos veikimo (toliau – Sutartis) 346 straipsnio nuostatų“. Viena vertus, tokia bendro pobūdžio nuostata stokoja apibrėžtumo dėl konkrečių šios straipsnio dalies įgyvendinimo sąlygų/tvarkos, kita vertus, minėtos straipsnio dalies nuostatų adresatas – valstybės narės, kurios per nacionalinius teisės aktus turėtų užtikrinti šių Sutarties nuostatų įgyvendinimą.

3. Dėstomoje Įstatymo 6 str. 2 d. siūloma įtvirtinti nuostatą, kad perkančioji organizacija turi teisę neleisti pirkimuose dalyvauti tiekėjams, kurie nėra registruoti valstybėje narėje, ar neleisti tiekėjams pasitelkti subrangovų, prekių subtiekių, paslaugų subtiekių, kurie nėra registruoti valstybėje narėje, tačiau nėra nustatomi kriterijai, kuriais vadovaudamasi perkančioji organizacija galėtų tokiems tiekėjams uždrausti dalyvauti pirkimuose (pastebėtina, kad aiškinamajame rašte nurodomi konkretesni atvejai, siejami su valstybių „nedraugiškumu“ Lietuvos atžvilgiu). Atsižvelgiant į šią aiškinamojo rašto nuostatą, siekiant tiekėjų galimybių dalyvauti pirkimuose apribojimus nustatyti įstatymo lygiu, siūlytina įvertinti minėtų Projekto nuostatų tobulinimo galimybę.

Taip pat nėra apibrėžta, kaip būtų taikoma dėstoma Įstatymo 6 str. 2 d. nuostata dėl *nebuvo registruotu valstybėje* narėje tiekėjo – *fizinio asmens* atžvilgiu (juridinio asmens atveju – registracijos vieta būtų nustatoma pagal jo buveinę, tačiau fizinio asmens atveju nėra aiškiai įvardyta, kaip būtų nustatoma jo registracijos valstybė).

4. Sprendžiant iš dėstomoje Įstatymo 8 str. 1 d. nurodyto termino (iki kovo 15 d.), šios dalies nuostatos praktiškai galėtų būti pradėtos taikyti tik nuo 2019 metų, todėl siūlytina įvertinti, ar Projekto baigiamosiose nuostatose neturėtų būti numatytas atitinkamai vėlesnis minėtų Projekto nuostatų įsigaliojimas.

5. Dėstomame Įstatymo 9 str. 1 d. 2 p., atsižvelgiant į Lietuvos Respublikos administracinių nusižengimų kodekso nuostatas, vietoj formuluotės „pagal kompetenciją nagrinėja administracinių teisės pažeidimų bylas“ įrašytina „pagal kompetenciją nagrinėja administracinių nusižengimų bylas“.

6. Siūlytina dėstomame Įstatymo 9 str. 2 d. 9 p. nurodyti kriterijus, aplinkybes, kuriais vadovaujantis galėtų būti priimamas sprendimas pratęsti terminą dar 30 dienų.

7. Siūlytina tikslinti dėstomą Įstatymo 9 str. 4 d., nurodant, *nuo kokio momento* būtų skaičiuojamas terminas „per 3 darbo dienas“ papildomus dokumentus pateikti. Taip pat šioje dalyje siūlytina nustatyti, kad, papildomų dokumentų nepateikimo atveju, Viešųjų pirkimų tarnyba informuoja perkančiąją organizaciją apie tai, *kad jos prašymas nebus nagrinėjamas*, t. y., kad perkančioji organizacija žinotų, ar *sutikimas gautas* (šios dalies paskutiniajame sakinyje numatyta, kad, Viešųjų pirkimų tarnybai nepateikus jokio atsakymo, laikoma, kad sutikimas gautas), *ar prašymas visgi bus nenagrinėjamas*.

8. Dėstomame Įstatymo 13 str. 2 d. 3 p. vietoj „naikinama Direktyva“ įrašytina „panaikinama Direktyva“. Taip pat siūlytina įvertinti, ar dėstomame Įstatymo 13 str. 2 d. 4 p. analogiškai, kaip ir 3 p., neturėtų būti nurodomas ir 2016 m. balandžio 27 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (ES) 2016/679, kurio reikalavimai taip pat gali būti pažeisti.

9. Atsižvelgiant į Įstatymo 13 str. 2 d. 3 ir 4 p., o taip pat į dėstomas Įstatymo 9 str. 1 d. 12 p., 38 str., 48 str. 4 d. nuostatas, Projektą siūlytina suderinti ir su Valstybine duomenų apsaugos inspekcija.

10. Aiškinamajame rašte nurodoma, kad dėstomoje Įstatymo 13 str. 4 d. *6 mėnesių terminas*, per kurį dalyviai gali prašyti perkančiosios organizacijos supažindinti juos su laimėjusio tiekėjo pasiūlymu ar paraiška (kandidatai – su kitų tiekėjų, kurie buvo pakviesti pateikti pasiūlymų ar dalyvauti konkurenciniame dialoge, paraiškomis), siejamas su dėstomame Įstatymo 62 str. 3 d. nurodytu 6 mėnesių terminu, per kurį tiekėjas turi teisę pareikšti ieškinį dėl pirkimo sutarties pripažinimo negaliojančia, tačiau pastebėtina, kad, vadovaujantis dėstoma Įstatymo 62 str. 4 d., gali būti nustatomi Civiliniame kodekse nustatyti ieškinio pareiškimo senaties terminai, todėl siūlytina įvertinti dėstomų Įstatymo 13 str. 4 d. nuostatų (nurodomo termino) tikslinimo poreikį.

11. Diskutuotina, ar pagrįsta išimtis, siūloma įtvirtinti dėstomoje Įstatymo 17 str. 4 d., t. y. mažos vertės pirkimams netaikyti dėstomos Įstatymo 34 str. 1 d. nuostatų dėl asmens nepriekaištingos reputacijos, ypač kiek tai susiję su asmens teistumu.

12. Siekiant aiškumo, siūlytina dėstomoje Įstatymo 19 str. 9 d. prieš žodį „Pirkimas“ įrašyti objektus (pavyzdžiui, „prekių, paslaugų ir darbų“, jeigu siekiama šią nuostatą taikyti visiems nurodytiems objektams). Taip pat, atsižvelgiant į Viešųjų pirkimų įstatymo 72 str. 1 d. nuostatas, siekiant aiškumo, siūlytina dėstomoje Įstatymo 19 str. 9 d. nurodyti, kad šios dalies nuostatos taikomos tik *tarptautiniam pirkimui*. Siūlytina įvertinti ir tai, ar šioje dalyje minimų skelbimo dėl savanoriško *ex ante* skaidrumo ar informacinio skelbimo turinys neturėtų būti atskleidžiamas pačiame Projekte.

13. Dėstomo Įstatymo 19 str. arba 20 str. siūlytina aiškiai įtvirtinti, kokiais atvejais galimas atviras konkursas kaip pirkimo būdas (visais atvejais, išskyrus, kai supaprastinto pirkimo procedūrų

metu atskleidžiama įslaptinta informacija?). Atitinkamai siūlytina atsisakyti 19 str. 1 d. 5 p. dalies, pateiktos skliausteliuose.

14. Atsižvelgiant į tai, kad dėstomo Įstatymo 21 str. 1 d. ir 4 str. 22 d. pateikiama analogiška informacija, siūlytina 4 str. 22 d. atsisakyti.

15. Atsižvelgiant į Įstatymo 12 str. vartojamas sąvokas, dėstomame Įstatymo 23 str. 10 d. 3 p. vietoj „įgaliotasis atstovas“ įrašytina „įgaliotasis asmuo“.

16. Atsižvelgiant į dėstomas Įstatymo 19 str. 9 d. nuostatas dėl *ex ante*, siūlytina atitinkama nuostata papildyti ir dėstomą Įstatymo 24 str. 2 d. (žr. analogiškas Viešųjų pirkimų įstatymo 35 str. 2 d. 28 p. nuostatas).

17. Atsižvelgiant į tai, kad dėstomoje Įstatymo 27 str. 2 d. nurodomos ir neskelbiamos derybos, siūlytina atitinkamai tikslinti ir dėstomą Įstatymo 4 str. 14 d. pateiktą paraiškos sąvokos apibrėžimą, kuriame nėra nurodytos neskelbiamos derybos.

18. Siekiant užkirsti kelią neskaidriems veiksams bei užtikrinti asmenų lygybės principo įgyvendinimą, siūlytina dėstomoje Įstatymo 28 str. 3 d. vietoj formuluotės „sudarant pasiūlymų eilę pirmesnis į šią eilę įrašomas tiekėjas, kurio voka su pasiūlymais *įregistruotas <...> anksčiausia*“ vartoti formuluotę „<...> *gautas anksčiausiai*“.

19. Siūlytina tikslinti dėstomame Įstatymo 28 str. 5 d. 6 p. formuluotę „*perkančiosios organizacijos rengiami dokumentai prieš pradedant pirkimo procedūrą*“, kadangi nėra apibrėžta, kokius dokumentus siekiama įvardyti. Be to, pastebėtina, kad iš šio punkto paskutiniojo sakinio sektų, kad pirkimui skirtos lėšos nurodomos *pirkimo dokumentuose* (t. y. vartojama konkretnė sąvoka). Kartu dėl paskutiniojo sakinio nuostatų pastebėtina, kad jeigu pirkimo dokumentuose nebūtų nurodytos pirkimui skirtos lėšos, nėra aišku, kuo vadovaujantis būtų nustatoma, kad kaina yra per didelė ir nepriimtina.

20. Siūlome tikslinti dėstomą Įstatymo 28 str. 8 d. paskutinįjį sakinį, kadangi jame neatspindėta tai, ar, tuo atveju, kai derybose dalyvautų tik vienas tiekėjas, būtų taikomos šios dalies pirmojo sakinio nuostatos dėl pasiūlymo atmetimo pagrindų pagal dėstomų Įstatymo 33 – 37, 39, 40 str. reikalavimus.

21. Siūlytina dėstomame Įstatymo 34 str. 1 d. 1 p. kaip perteklinių atsisakyti žodžių „parengta vadovaujantis Europos Sąjungos sutarties K.3 straipsniu“ (t. y. dėstyti analogiškai, kaip ir Viešųjų pirkimų įstatymo 46 str. 1 d. 3 p.).

22. Atsižvelgiant į dėstomą Įstatymo 34 str. 2 d. 8 p. formuluotę „*įsiteisėjęs* teismo sprendimas“, atitinkamai tikslintina ir dėstoma Įstatymo 38 str. 1 d. 2 p. formuluotė „*priimtas* teismo sprendimas“.

23. Siūlytina tobulinti dėstomas Įstatymo 34 str. 4 d. nuostatas (galima suprasti, kad antrasis sakinyss galėtų būti taikomas visais atvejais, nepriklausomai nuo pirmajame sakinyje nurodytų aplinkybių, t. y., kad tiekėjas jau pateikia atitinkamus įrodymus).

24. Siūlytina įvertinti, ar dėstomo Įstatymo 34 str. 6 d. dalyje, kur kalbama apie aplinkybes, kurių negalima patvirtinti išduodamais dokumentais, nereikėtų papildyti nuoroda į to paties str. 2 d. 6 ir 7 p. nurodytas aplinkybes.

25. Siekiant teisinio aiškumo ir nuoseklumo, tikslintinas dėstomo Įstatymo 38 str. 1 d. 2 p. nurodant, apie kokį sprendimą kalbama.

26. Siūlytina tikslinti dėstomo Įstatymo 38 str. pavadinimą, jame atspindint informacijos viešo paskelbimo aspektą. Be to, šio straipsnio pavadinime minimas ir dokumentų nepateikimas, tačiau jis nėra siūlomas reglamentuoti dėstomame Įstatymo 38 str.

27. Atsižvelgiant į dėstomą Įstatymo 38 str. 1 d. nuostatą „skelbia informaciją apie tiekėją, kuris pirkimo procedūrų metu nuslėpė informaciją ar pateikė melagingą informaciją *apie atitiktį šio įstatymo 34, 35, 36, 37 straipsniuose nustatytiems reikalavimams*“, atitinkamai siūlytina detalizuoti ir dėstomą Įstatymo 34 str. 2 d. 8 p., kuriame vartojama bendresnė formuluotė „*nuslėpė informaciją ar pateikė melagingą informaciją apie atitiktį nustatytiems reikalavimams*“.

28. Derintini tarpusavyje dėstomo Įstatymo 48 str. 1 d. pirmasis ir antrasis sakiniai, kiek jie susiję su ataskaita dėl pirkimo procedūros, kurios metu sudaroma pirkimo sutartis preliminariosios sutarties pagrindu.

29. Dėstomoje Įstatymo 48 str. 4 d. tikslintina formuluotė „prieštarauja teisės aktams“, tokius teisės aktus konkretizuojant (žr., pavyzdžiui, Viešųjų pirkimų įstatymo 96 str. 4 d., kurioje nurodoma tikslesnė formuluotė – „informacijos ir duomenų apsaugą reguliuojantys teisės aktai“).

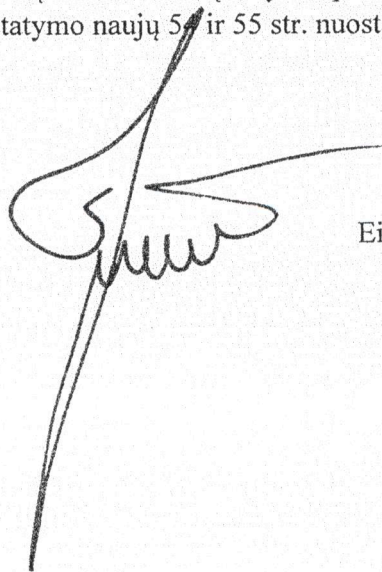
30. Dėstomo Įstatymo 54 str. 3 d. derintina su Civilinio kodekso 6.217 str., nes pagal dabartinę formuluotę atrodytų, kad galimi ir tokie pirkimo sutarties, preliminarios sutarties ar sutarties, kuria keičiama pirkimo sutartis ar preliminarinė sutartis, nutraukimo atvejai, kurie neaptarti nei Įstatyme, nei atitinkamoje sutartyje, nei Civiliniame kodekse.

31. Dėstomą Įstatymo 61 str. 1 d. 2 p. formuluotę siūlytina tikslinti, pasitelkiant šios dalies 1 p. formuluotę „*pirkimas nėra susijęs su <...>*“.

32. Tikslintinas dėstomo Įstatymo 62 str. 1 d. 1 p. nurodant, nuo kurio momento skaičiuojamas 15 dienų terminas.

33. Siekiant aiškumo, siūlytina įvertinti poreikį dėstomame Įstatymo pakeitimo projekto 2 str. „Įstatymo įsigaliojimas“ 5 d. aptarti ir dėstomo Įstatymo naujų 5⁴ ir 55 str. nuostatų taikymą.

Vidaus reikalų ministras,
laikinais einantis teisingumo ministro pareigas

Eimutis Misiūnas